

GLASILO KATOLIŠKE AKCIJE ZA KAMNIŠKO IN MORAVŠKO DEKANJO

NAŠ LIST IZDAJA MISIJONIŠČE V GROBLJAH, P. DOMŽALE. — UREJUJE IN ZASTOPA IZDAJATELJA JOŽEF GODINA C. M., DOMŽALE-GROBLJE. — TISKA MISIJONSKA TISKARNA, DOMŽALE - GROBLJE. ZA TISKARNO JANKO STRNAD, DOMŽALE. — IZHAJA MESEČNO. POSAMEZNA ŠTEVILKA STANE 1 DIN, CELOLETNA NAROČNINA 12 DIN. INSERATI PO DOGOVORU. ROKOPISI SE REDNO NE VRAČAJO.

Pogovor s satanom

»Na vogalu ulice sem srečal — vra- ga. Bil je jako skrbno oblečen, v sivi suknji, v hlačah z lepim robom, v mo- dernih čevljih in rdečih nogavicah.

»Kaj počneš tukaj,« mu rečem.

»Tvoj shod nekoliko nadziram...«

»Torej te nekoliko vznemirja, a—?«

»Oh, — ne posebno...« Ton njego- vega glasu je bil sarkastičen, toda v očeh, ki so bliskale za očali z rjavimi roženicami, sem čital laž.

Prišel je lagodno korakati ob meni.

»Delajte, kolikor hočete, jaz vas vse skupaj držim za vrat! — Nad vašimi poročili se zabavam... Vaši sklepi mi povzročajo prijetno veselje, ki ga že skoraj nisem več vaju... Vidite tole roko...?« — Pokazal mi je svoje ko- ščene prste. — »S to roko sem zavezal katoličanom oči, — bo že kakega pol stoletja od tega, in vozal drži izvrstno...«

Nekoliko nervozno mi je s svojo pa- lico pokazal po mimogredočih.

»Glej tega elegantnega gospoda: ta že ima mojo zavezo na očeh. Katoli- čan je, razumeš, katoličan! Pa je na- ročen na moj dnevnik. Še več: vsak večer pošlje slugo, da mu kupi veri in cerkvi neprijazen list. Prečita ga, nato ga vrže v koš, odkoder roma po celi hiši, noter v kuhinjo. Da, dobro ima zavezane oči!«

Nekoliko dalje srečava mlado damo.

»Jo vidiš...? Sedaj gre k maši. A kljub temu je moja zelo zvesta naroč- nica. Vsak dan kupi moj list. 1 dinar, boš rekel, — kaj je to! Seveda le ka- pljica v morje je, toda brezmejni oce- an je sestavljen iz samih malih kapljic. Z dinarji te dame in tisočev drugih sem si zgradil krasne palače v središču mesta, ki so moje, opremlje- ne z najmodernejšimi tiskarskimi stroji in brzojavno zvezane z vsemi središči sveta...«

Tudi ta katoličanka ima zavezane oči.«

Prišla sva do stojnice, kjer so pro- dajali časopisje. Satanu so se oči za- gorele: »Štej Vaše časnike, no, le kar šteje jih,« mi je zaklical.

Prišel sem šteti: eden — dva... to je bilo vse.

»Preštej sedaj moje!«

Od ene publikacije do druge se je pomikala njegova palica: »Ta je moj, uvodnik v tem je tudi moj, tu je pod- listek moj, tu so oglasi, v tem podo- be...« Naštel jih je 43...

Mimo je šel duhovnik.

Satan mu je sledil z očmi z izredno pozornostjo.

»Verjameš... tudi ta ima precej zavezane oči. Glej ga, ves je zasopel. Pravkar je govoril v cerkvi lep govor. Marsikaj mi je pokvaril... govor je bil dobro pripravljen — a kaj! Pred seboj je imel 400 poslušalcev, ki so že napol prepričani o tem, kar jim pove. Med tem ko jaz — le poglej mojo stojnico, kako nese...«

Bilo je poldne in množica je vrela na kolodvor. Uradniki iz pisaren, de- lavei iz delavnic so se drenjali okrog stojnice in prodajalka jim je komaj sproti prodajala časopise. Vsakih pet minut pa je pridirjal kolesar in ji iz- ročil ves zaposlen nov sveženj časn- kov, dišečih po še ne posušenem ti- skarskem črnilu...

Satan je iztegnil svojo koščeno ro- ko: »Glej, tu je moja prižnica! In duhovnik, ki je šel pravkar mimo, ne ve, da je med mojo in njegovo tolikšna razlika, kakor med moderno težko ar- tiljerijo in starimi puškami na kresilo.

On tega ne vidi — kar priznaj, da on tega ne spozna! O, ne vidi moje stojnice, ki vsak dan, da, vsako uro krađe njemu duše, med drugimi tudi duše majhnih otrok, ki so odkupljene s krvjo onega, ... Drugega —

Tudi ta duhovnik ima zavezane oči.«

Satan je naenkrat pomislil: »Bil pa je trenutek, ko sem se bal tudi jaz. To je bilo tedaj, ko so vrgli duhovnika in križ iz šol, ko so zaplenili cerkveno premoženje in zaprli cerkve, ko so preganjali katoličane... Tedaj sem si rekel: pozor! Katoličani bodo mor- da prišli na idejo, da je vsa moč nji- hovih nasprotnikov v izborni organi- ziranem časopisju, ki ustvarja javno mnenje... in se bodo poslužili istega obrambnega sredstva. Midva to ra-

zumeva: Ljudstvo je tistega, ki se zanj briga in mu neprestano govori.

Priznam, jaz satan sem se pričel bati, zakaj, pomisli, kaj bi bilo z mo- jim kraljestvom, ako bi katoličani s svojimi ideali, s svojim apostolstvom in blagoslovom — obrnili proti meni strašno orožje tiska! —

Še bolj tesno sem jim zavezal oči... Nevarnost je minila... Tiho so resig- nirali katoličani... in tisk ostane meni z vsem vplivom in z milijoni.«

Satan si je popravil očala. »Jaz, angel teme, jaz nimam zvezanih oči. Vidim popolnoma jasno. — Čutim, če- sar katoličani niso nikdar čutili, po- nos na svoje veličastno orožje. O, moj dnevnik, kolikokrat sem ga poljubljal v gotovih večerih. Kajti on je naj- učinkovitejši izraz moje misli! Nje- gov glas se sliši takoj, ko izide. Gre od stojnice do stojnice — govori v vseh predmestjih — preplavlja kolo- dvore — se pogovarja v vagonih... v vseh vlakih... na ladjah, po mestih, vaseh, selih, gostilnah, kmetskih do- movih. V njegovi službi so celo otroci...«

Vsega tega ne poznajo katoličani!«

Prišla sva slednjic do male, nizke dvorane, kjer sem imel shod. Z ne- skončnim prezirom je satan iztegnil roko in dejal: »Tu torej...«

Jaz pa sem Goljatu pogledal na- ravnost v obraz in zaklical: »Prostor zadnje večerje je bil še manjši...«

Satan je odgovoril s kletvino.

»Res je«, sem dejal, »ti triumfiraš! Toda nad teboj je zmaga tistega, ki ima besede večnega življenja. Veru- jem, da se nekega dne dvigne... da zaveje Duh... in tedaj bodo katoli- čani videli jasno...«

»Tudi v kamniški in moravški oko- lici imate zavezane oči«, mi je rekel ob drugi priliki. »Sicer so mnogi že strgali mojo zavezo, vendar nikar ne mislite, da tam nimam svojih časopi- sov. Le pogledajte malo okoli sebe, če se peljete z vlakom ali avtobusom. Le pogledjte!«

Pa je prišel mimo naju orožnik in naju sumljivo pogledal. Goljat se je previdno umaknil, jaz sem pa ob prvi

Najlepša darila sta pustila sv. Miklavž in Božiček v trgovini JOS. SENICA, Domžale

priliki šel vprašat v Jugoslovansko tiskarno v Ljubljani in Misijonsko tiskarno v Grobljah, koliko naročnikov imajo v kamniški in moravški dekaniji sledeči dobri listi:

Slovenec
Domoljub
Bogoljub
Katoliški misijoni in Tuji svet.
Glasnik presv. Srca Jezusovega
Cvetje
Lučka z neba
Vigred
Kres

Ko se bo pa končalo vpisovanje v Mohorjevo družbo, pa pojdem v Mohorjevo tiskarno v Celje, da poizvem, koliko naročnikov se je priglasilo za prihodnje leto.

In potem bom točno vedel, kako je z zavezanimi očmi v našem okraju.

(Po P. d' Ermite.)

Brezmadežna

Brez madeža izvirnega
spočeta si edina Ti
izmed Adamovih hčerá,
v trenutku prvem žar neba
nedolžno dušo že krasi:
naš up si, o Marija!

Gospod višav Te je izbral,
da v tebi vzklije božji cvet,
da brat ljudem bo Večni Sin,
Ti ž Njim Kraljica visočin,
da milost prejme grešni svet:
naš up si, o Marija!

Ni duh temè premagal Te:
vsak čas bilá si božja last!
Upornik skuša bedni rod,
v zavisti seje seme zmot ...
Močnejša Tvoja je oblast,
naš up si, o Marija!

Brezmadežna! — Izvoljena,
da Mati božjih si otrok,
pomagaj nam v preskušnje dneh,
da zmagamo pekèl in greh!
S Teboj svetost, s Teboj je Bog,
naš up si, o Marija!

Bratom doma in v tujini

Kadar so odhajali naši ljudje v tujino, takrat se je mnogokrat povdarjalo, da doma ni zaslužka ali da ga je vsaj premalo. In ta zaslužek bi bil tembolj potreben, čimbolj je na domu visela teža dolgov, siromaščina in beda. V tujini pa, da je dober zaslužek, več in hitreje se zasluži, preje bo dolg poravnán ... Ne maram preiskovati, koliko je na tem resnice. Vem pa, da so mnogokrat odhajali naši ljudje v tujino iskat dela, k nam pa so prihajali tujci na delo. Naši so šli v Ameriko, v Nemčijo, na Francosko, k nam so pa prihajali Italijani opeko delat, hiše zidat, ceste gradit in mostove in železnice. In ti ljudje so odnesli ali poslali čedne svotice na svoje domove.

Res je, da so naši ljudje tudi pošiljali domov čedne svotice. Doma bi v tem času ne bili toliko prislužili. Temu je bila doma nemalokrat vzrok prevelika priložnost za zapravljanje. Še danes je resnica, da so naši ljudje takrat, kadar imajo denar, kakor otroci. Ne znajo preje jenjati z razsipanjem in z zapravljanjem, dokler vsega zaslužka ne poženejo. Ena sama nedelja in koliko krvavih žuljev je šlo po grlu! Tujina je pa znala to preveliko prostost omejiti: ali boš delal, kar ti bomo odkazali; če boš delal, boš zaslužil in če boš redno hodil na delo, te bomo radi imeli; če boš pa zapravljal, če boš nedeljam dodajal ponedeljke, potem pa ne bomo več prijatelji; lahko boš šel kamor boš hotel. Bivanje v tujini je bilo za marsikoga naših ljudi precej kruta, pa vendar zdrava šola.

Ko so naši ljudje zapustili svoje domove, je bilo za tiste, ki so doma ostali, glavno vprašanje, kdaj bo pismo noša zavil k hiši in izročil domačim težko pričakovano pismo. Še celo sosede in sorodniki so tiste dni vedno in vedno imeli zanje pripravljena vprašanja. »Ali je že kaj pisal?« In prihajala so prva pisma: pred odhodom na ladjo, po dohodu na novi svet in tretje, kadar so došli izseljenci v kraj, kamor so bili namenjeni.

Potem pa je bilo to vprašanje vzeto z dnevnega reda in na njegovo mesto je stopilo drugo, važnejše vprašanje: »Ali je kaj poslal in koliko je poslal?« In ko je prišel denar, potem so bili domači vsi srečni. Denar! Pa koliko! O blažena tujina! O srečni kraji, kjer je vedno dosti denarja in dosti zaslužka! Vsega dosti! Nič nismo pomislili, koliko krvavih žuljev, koliko znojja, koliko ponižanja se drži tega denarja. In nič nismo vedeli, v kakšnih nevarnostih žive tisti, ki nam denar pošiljajo.

Šele izseljeniška nedelja nas je malo predramila. Zavedli smo se svojih dolžnosti do svojih v tujini. In dol-

žnosti, ki jih imajo oni do nas. Ni vse samo denar, denar; še druge vezi so, pa smo jih preveč prezirali. Ali si nismo premalo dopisovali? In to je naredilo, da je ljubezen do doma postala hladna, če ni popolnoma omrznila. One tam smo opravičevali, da ne morejo pisati, ker imajo vedno preveč dela, sebe smo zagovarjali, da ni vredno pisati njim, ki tudi nam nič ne pišejo. Hoteli smo novic iz krajev, ki nam niso znani, z domačimi novicami pa jim nismo znali postreči. Mi, doma, nismo čutili, da je domača beseda v tujini več vredna ko zlato in biseri. Eno misel, ki je bila že izrečena, pa je morebiti še vedno premalo vpoštevana, naj še enkrat tukajle povdarim: »Naš list« je silno primerno sredstvo za vzdrževanje zveze med domom in med tujino. Vse važnejše novice iz celega okraja prinaša. In potem še toliko drugega. Oblika njegova ni prevelika. Gotovo bi bili vsi izseljenci iz obeh naših dekanij zelo veseli, če bi vsak mesec priromal mednje v spremstvu pisma, ki naj poroča najbolj domače, zasebne in družinske zadeve še »Naš list«. Poskusite vsaj eno leto, pa boste videli, kako boste z njim svojim v tujini postregli. Sebi pa ne boste napravili posebno velikih stroškov.

Ali se kdaj prav zavedamo, kje žive naši tam v tujini. V kakšnih nevarnostih za zdravje, za življenje, pa tudi za vero. Koliko jih je v krajih, kjer daleč naokoli ni slovenskega duhovnika, ni slovenskega petja v cerkvi, ne slovenske besede. Ko bi mi mogli samo slutiti, kako bridko naši ljudje to samoto in to praznoto občutijo! Nič čudnega, če začno božjo službo opuščati. V tujini imajo za to dober izgovor: »Saj ničesar ne razumemo. Tukaj smo tujci, tu ni prostora za nas.« Kdo ve, če ni tujina k nam zanesla tiste grde bolezni, ki se ji pravi ostajenje zunaj cerkve med božjo službo? V tujini se je tega marsikdo navadil, doma je to navadno nadaljeval in še druge vanjo vpeljeval, dokler ni postala mnogim meso in kri. In spet bom povedal, kar sem že rekel: tudi na tem polju bo »Naš list« vršil važno apostolsko delo, kamor ga boste pošiljali. Zakaj če ne bo dom skrbel za besedo verskih resnic, če bo dom spal, pa ne bo spal sovražnik, ampak se bo trudil, kako bi nasejal ljulike med pšenico. Marsikje jo je že. In kjer je ljudi prepojilo in omtilo njeno seme, so se nekaterikrat pokazali strašni sadovi.

Kadar mislim na naše ljube izseljence, ki so križem sveta raztreseni po vseh krajinah naše obširne zemeljske krogle, kadar se spomnim njih strašne sužnosti v službi svetovnega

kapitala, takrat nemalokrat priplava pred moje oko postava Juda Nehemija iz dni babilonske sužnosti.

Saj se možu ni ravno slabo godilo v sužnosti. Če je lahko o sebi zapisal: »Jaz pa sem bil kraljev točaj«, potem moramo priznati, da se mu ni moglo ravno slabo goditi. Ali vendar so bile njegove misli tolikokrat tam daleč ob svetem Sionu, ob vodah jordanskih in ob židovih jeruzalemskih. In molitev njegovih ust je kipela nemalokrat v nebo za blagor njegovega deloma v tujini bivajočega, deloma v domovini zatiranega naroda. Podajam vam v naslednjem nekaj drobcev iz njegove molitve za svoj narod.

Prosim, Gospod, nebeški Bog, močni veliki in strašni . . . , da poslušaj molitev svojega služabnika, ki jo . . . pred teboj molim za izraelske otroke. Spomni se besede, ki si jo naročil svojemu služabniku Mozesu: »Kadar se boste pregrešili, vas bom jaz razkropil med ljudstva; ako se boste pa spet k meni vrnili in se mojih zapovedi držali in jih spolnjevali, vas bom, ko bi bili tudi do konca sveta odpeljani, odondod zbral in pripeljal nazaj na mesto, katero sem izvolil, da bi tam prebivalo moje ime.«

Spet ga gledam, kako ob misli na Jeruzalem in na svoj narod le s težavo opravlja svojo službo.

»Vzel sem vino«, piše o sebi, »ter sem ga kralju podal in skoraj sem omedlel pred njegovim obličjem. In kralj mi je rekel: »Zakaj je tvoj obraz raz žalosten, ko te ne vidim bolnega? To ni zastoj, temveč neka težava, ne vem katera, je v tvojemu srcu.« In sem se bal in sem rekel kralju: »Kralj, živi na vekomaj! Kako bi ne žaloval moj obraz, ker je mesto, dom pokopališča mojega očeta, pusto in njegova vrata so z ognjem požgana!« In kralj mi reče: »Kaj prosiš?« In s težavo je spravil od sebe prošnjo, katere je kratka vsebina je bila: »Pošlji me v Judejo!«

Predragi! Kaj pravite, koliko naših Nehemijev v tujini ima danes isto željo! O, ko bi le mogli, bi s povzdignjenimi rokami pokleknili pred vladarje tistih pokrajin, v katerih prebivajo in bi jih prosili: »Pošlji me domov, na dom mojega očeta, k mojim domačim!« Vem, da bi bilo mnogim težko priti nazaj. Prišli bi praznih rok in razočarani v svojih upih. Pa to bi še ne bilo najhuje . . .

Dokler se pa naši ne morejo vrniti toliko časa, naj pa vsaj vez ljubezni družji domovino in tujino v eno veliko, Bogu in narodu vdano družino, podpirajo pa naj to vez naše molitve.

Zorne maše

Cerkveno leto je namenjeno božjemu češčenju in našemu posvečevanju. Bistvo cerkvenega leta so prazniki Gospodovi, v katerih se obnovljajo skrivnosti našega odrešenja. Zraven pridejo Marijini prazniki, ker je deviška Mati Jezusova na svoj način odlično sodelovala pri našem odrešenju; tem praznikom se pridružujejo godovi svetnikov ter svetnic, na njih se namreč lepo razodevajo sadovi odrešenja, tudi so svetniki živi zgledi življenja po veri, po naukih svetega evangelija. Sveto, čednostno življenje je tudi za nas namen cerkvenega leta.

Znano je, da se cerkveno leto prične z adventom. Latinska beseda »ad-ventus« pomeni po naše **prihod**. Adventni čas obsega štiri nedelje pred božičem ter je priprava na sveti božični praznik. V adventu se spominjamo na trojni prihod Zveličarjev: prvi prihod Gospodov k nam je bil z učlovečenjem in rojstvom Jezusovim; drugi bo, ko pride Kristus soditi poslednji dan žive in mrtve, izvoljene in pogubljene; tretji prihod je vselej, kadar pride Gospod Jezus v naše srce in našo dušo s svojo milostjo, zlasti, če vredno prejmemo sv. obhajilo; v naši duši se tedaj znova rodi na duhovni način. Na ta trojni prihod Gospodov nas spominja duhovna mati sv. Cerkev v adventnem času ter nas tako želi pripraviti za svete praznike božične. Advent ima pa tudi **zgodovinski pomen**, in sicer nas v tem času sv. Cerkev spominja na dolgo dobo pred Odrešenikovim prihodom, ko so vsi narodi, zlasti pa še verni Izraelci, hrepeneli po Zveličarju. Tudi za nas naj bo advent čas hrepenenja po milosti, čas spokornosti, čas priprave, da bo Kristus duhovno rojen v nas! Zakaj vsak čas in zlasti o praznikih moremo rasti v posvečujoči milosti in prejemati dejanske milosti . . .

Neka posebna pobožnost v adventu so tako imenovane **zorne maše, zornice, svitne maše, ali svitanice** v našem slovenskem jeziku, v cerkveni latinščini imajo naziv **Rorate**. — Zornice ali svitanice se imenujejo te sv. maše, ker se opravljajo zgodaj zjutraj, ob zori ali svitanju. »Rorate«, coeli, de super . . .« to je: **Rosite, nebesa, od zgoraj . . .**« (Iz., 45, 8). Ta izrek preroka Izaije izraža prvič veliko hrepenenje po Odrešeniku, obenem pa ima tudi preroški pomen, naznanja namreč, da bo Odrešenik, Sin božji in sin človekov. »Rosite, nebesa od zgoraj, in oblaki naj dežé Pravičnega, odpri se zemlja, in poženi Zveličarja —!«

Prerok Izaija je tudi napovedal Devico Marijo kot Mater Odrešenikovo. **Zorne maše se obhajajo na čast Devici Mariji**, ki jo je Bog sam s posebnim razsvetljenjem pripravil na Zve-

ličarjev prihod. Marija je prav posebno hrepenela po Odrešeniku. Ž njeno priprošnjo se pripravljamo na božič, če se verno udeležujemo zornic! Ne opuščajmo zveličavnih navad!

P. E. B.

Marijina družina v župnijah kamniške dekanije koncem l. 1932.

	Fant.	Zene	Dekl.	Mar. deč.	vrtec dek.
Domžale	24	177	163	142	153
Dob	—	97	164	72	76
Gozd	—	—	49	—	—
Homec	58	99	102	46	48
Ihan	55	124	106	65	69
Kamnik	49	123	122	84	92
Komenda	87	229	228	120	—
Mekinje	31	57	84	29	39
Uršul. sam.	—	—	40	—	17
Mengeš	35	141	308	84	112
Motnik	—	—	30	—	47
Nevlje	50	31	56	16	13
Rova	—	27	35	—	—
Sela	10	81	50	46	57
Stranje	15	39	50	28	32
šmartin	59	—	110	52	85
špitalič	—	—	42	18	31
Tunice	—	—	34	23	27
Vodice	60	180	184	60	70
Vranja peč	22	—	41	—	—
Zg. Tuhinj	21	97	70	40	80
	576	1502	2068	925	1048

Možje imajo kongregacijo v Komendi in Zg. Tuhinju. Prva ima 104, druga 30 članov. Apostolstvo mož je vpeljana v vseh župnijah. Družina, katera išče zavetja pod Marijinim praporom, je štela l. 1932 skupno 6253 članov, dočim je znašala v l. 1930 njihovo število 5521, v l. 1931 pa 5933. Naj še napreduje na široko in globoko!

Razvoj življenja in smrti v župnijah kamniške dekanije v l. 1932.

	Rojenih	Poročeni	Umrlih
	(v oklepaju neprevideni)		
Dob	69	21	34(3)
Domžale	50	12	32(1)
Gozd	28	1	6
Homec	36	13	16
Ihan	33	4	13(2)
Kamnik	82	35	56(7)
Komenda	71	15	49(2)
Mekinje	26	4	15
Mengeš	72	29	62(4)
Motnik	15	4	6
Nevlje	23	5	13(2)
Rova	1	4	9
Sela	27	5	10
Stranje	31	5	20(1)
šmartin	41	5	20(1)
špitalič	18	4	16
Tunice	19	2	7(1)
Vodice	59	15	29(1)
Vranja peč	12	4	9(1)
Zg. Tuhinj	26	8	17
	739	195	439(26)

Primerjanje z l. 1931. nam pove sledeče: število rojstev je padlo za 55, število porok je naraslo za 3, število umrlih je naraslo za 20. število za jetiko umrlih je naraslo za 7. Letošnje leto pa obeta večje spremembe, seveda na slabše. Vzrok je gmotna stiska v zvezi z verskim in nravnim nazadovanjem.

Z našega razgledišča

KAMNIK. Za praznik Brezmadežne bo v župni cerkvi na šutni duhovna obnova za župljane. Vodil jo bo jezuit č. g. p. Bukovič, ki bo imel za to priliko 10 govorov. Pričetek bo v sredo 6. decembra zvečer ob 7, končana pa bo pobožnost v nedeljo 10. decembra popoldne ob 2, ko bo 12 fantov in 25 deklet sprejetih v Marijino družbo. Ves spored prinaša »Cerkveni vestnik«, ki ga bodo za to priliko dobile vse družine kamniške župnije, da ga shranijo in se ravnajo po njem. — Letos obhajamo pri nas 200 letnico, odkar obstoja naše lepo pokopališče na žalah. Na prejšnjem pokopališču na šutni je leta 1734. postavil tedanji goreči župnik dr. Maksimilijan Rasp novo sedaj stoječo cerkev, zato pa je že l. 1933 premestil pokopališče na žale. Prihodnje leto pa bomo proslavili 200 letnico župne cerkve. — Za enotno delo v smislu katoliške akcije in poglobitev tega dela je nujno želeli, da naroči vsaka družina kamniške in moravske dekanije poleg Bogoljuba in drugih listov tudi »Naš list«, ki nas bo tudi v novem letu bodril in navduševal za širjenje katoliške zavesti in katoliškega življenja.

VODICE: Katoliška akcija pri delu. Redno imamo vsako nedeljo sejo K. A. kjer obravnavamo najrazličnejše zadeve. Vsi člani čutimo potrebo rednih sej in posvetov. K. A. je otvorila novo knjižnico z popolnoma novimi knjigami, ker je knjižnica bivšega katoliškega društva še vedno zaprta in vse knjige pod zatvorom. Knjige se oddajajo vsako nedeljo in praznik pred 10. mašo.

Fantovski odsek K. A. ima sestanke vsak četrtek ob 8 zvečer. So zanimivi in tovariški. Katoliško misleči fantje so nam vedno dobrodošli. Za poplavljenec smo nabrali

v cerkvah v župniji 1800 Din, možje in fantje K. A. pa so po domih nabrali 2000 kg krompirja in 1700 kg žita. Stružani so osebno z vozovi prišli po nabrano. Misijskih koledarjev so dekleta K. A. razpečale 110 ter 15 Klaverjevih. Število naročnikov Kat. Misijskov se noče dvigniti, komaj smo ostali pri starem, to je 47.

Mesec december je določen za širjenje časopisja. Nobene hiše ne bomo izpustili. Za misijone (Družbo za širjenje vere) pobiramo ob danih prilikah po hišah.

HOMEČ. — v decembru so umrli od leta 1917. dalje:

Anton Gabršek, Homeč 31, umrl 28. XII. 1917.; Marija Grašič, Preserje 26, umrla 3. XII. 1918.; Marija Jeran, šmarca 45, umrla 31. XII. 1918.; Miha Jagodic, šmarca 52, umrl 7. XII. 1924.; Klemen Mišvelj, Preserje 13, umrl 18. XII. 1925.; Ivana Jerman, šmarca 62, umrla 31. XII. 1925.; Janez Kemperle, Preserje 38, umrl 17. XII. 1926.; Franc Benda, šmarca 33, umrl 27. XII. 1928.; Marija Ulčar, Nožice 1, umrl 13. XII. 1928.; Katarina Škrjanec, Homeč 4, umrla 16. XII. 1929.; Terezija Rode, Nožice 4, umrla 7. XII. 1932.; Jakob Pavlin, Preserje 20, umrl 13. XII. 1932.; Franc Šarec, Homeč 5, umrl 23. XII. 1932.

11. novembra 1908. je umrl g. Jožef Hočvar, dušni pastir na Homecu od 1. jan. 1952.—1963. Uredil je večji del ustanovitvenih sv. maš na Homecu. Vpeljal je, da od l. 1852. dalje vsak dan zjutraj ob 7 zvonil Angel Gospodov, ob petkih ob 3. pa v čast Kristusovemu trpljenju in bridki smrti. Imel je šolo za vse ljudske nauke v starem župnišču 9 let. Opominjal je gospodarje in starše, naj otroke pridno pošiljajo k nauku v šolo in sicer do 17. leta njihove starosti. Oskrbel je cerkvi nov tabernakelj po vzorcu onega v kamniški frančiškanski cerkvi. Oskrbel je tudi veliki in mali zvon za šmarco cerkev. Vpeljal je šmarcne

l. 1859. Boril se je posebno zoper pregreho nečistosti, kar se mu je tudi zelo posrečilo. Služboval je prej kot prefekt v Alojzijevišču v Ljubljani in kot gimnazijski profesor. Pozneje pa kot podvodja v bogoslovnem semenišču. Umril je kot kanonik v Novem mestu; dočakal je visoko starost in je opravil tudi biserno sv. mašo.

Od 19—26. novembra smo slavili 30letnico ustanovitve mladeniške in dekliške Marijine družbe na Homecu na ta način, da smo imeli stanovske duhovne vaje za vsa dekleta in vse fante; za dekleta od 19—23. novembra, za fante pa posebej od 23.—26. novembra. Vodil jih je misijonar iz Grobelj g. Tomaž Tavčar. Udeležba je bila obilna: 140 deklet, fantov pa 73. Vsak dan je bila sv. maša z blagoslovom ob 6. uri, za fante pa že ob 5. Med sv. mašo je bilo skupno, ljudsko petje. Nato je bil govor; zvečer ob 6. sv. križev pot in litanije z blagoslovom, potem pa zopet govor. Temeljite pridige g. voditelja so bile tako krasne, vzpodbudne in ganljive, da so globoko prodrle v duše poslušalcev, da se je marsikako oko orosilo in bodo rodile tisočere sadove. Prenovilo, potrdilo in poglobilo se je versko-duhovno življenje fantov in deklet; tako bodo tudi izginile nekatere zunanje pregrešne razvade, kakor takozvana »preža«, ki je združena s pijančevanjem in plesom in je bila v homški župniji dosedaj zelo ukoreninjena.* Svoje versko življenje bodo ohranjali udeleženci duhovnih vaj s pogostnim prejemanjem sv. obhajila; to so fantje in dekleta tudi obljubili na ta način, da so ob sklepu šli okrog glavnega oltarja Matere božje in po-

*Namesto da bi dajali denar za pijančevanje in grešne veselice, bo odslej vsak fant in deklet, ki se poroči, rajše daroval tisti denar za sliko presv. Srca Jezusovega, ki jo bomo kmalu naročili za župno cerkev na Homecu.

Janez Langerholz:

Za denarjem

(Nadaljevanje)

»Vest, vest! Kaj pa je to vest? Ali je žena tvoja vest? Kar žena pohvali, je dobro; kar pohvali oče, to je pa seveda slabo.«

»Oče! Lepo vas prosim!«

»Nič! Zapravljaš, pa je! In žena ti pomaga zapravljati.«

»Kdaj, kje, kako?«

»Norec! Le ujedaj se! Kar poglej in poslušaj. Stroj si napravil, ne res? Ali so stroji zastoj? Ali nisi zanje štel denarja? In koliko denarja! Ali te bo na starost redil tvoj stroj? Stroj se obrabi, se postara, gre med staro šaro in kaj imaš potem od nje-ga? Denar, Peter, denar drži človeka pokoncu. Če imaš denar, si mož, te vse spoštuje; če imaš par starih, polomljenih in obrabljenih strojev, si siromak. Koliko je pa siromaštvo vredno, pa sam veš. Če pa še ne veš, boš pa kmalu vedel.«

Peter je molčal. Ni se mu ljubilo prepirati. Dobro je vedel, da očetu ne more ustreči. To je Dobravec podžigalo.

»Molčiš? Prav imaš. Dobro veš, da te tvoj stari prav uči. Samo poslušaj ga ne.«

»Oče saj bo moja škoda, če bo kaj

narobe, in ne vaša. Vi ne boste nič trpeli prav nič vam ne bo škode.«

Fant, ti še ne veš, da sinova izguba tudi očeta boli.«

»Če soseda niso stroji podrli ampak so ga naravnost podprli potem se tudi jaz ne bojim —«

»Spet stara pesem! Sosed ti je več kot oče. Ampak sosed je mož, ima denar, zato se lahko z denarjem igra. Ti si pa —«

»No, no, tako pri koncu pa tudi še nisem. In Mina ima še tudi nekaj.«

Dobravec je obmolknil. Ali mu je beseda o denarju zaprla usta, ali se je naveličal prepirati. Z jezo je tresnil s hišnimi vrati, mrmral nekaj nerazumljivih besed in odšel na vrt.

Mali Tonček, Petrov sin je prijokal v sobo.

»Tonček kaj pa ti je?«

»Oče so hudi.«

»Zakaj?«

»Ne vem. Prosil sem jih, naj mi potresejo hruško, pa je niso hoteli. Še pogledali me niso.«

»Čakaj, jo bom pa jaz.«

»Šla sta s Tončkom na vrt. Prišla sta do hruške. Peter jo je potresel. Par zrelih sadov je priletelo na tla.

Kakor bi se izkopal iz zemlje; je stal Dobravec pred obema. In spet se je videlo, da mu ni všeč Petrovo ravnanje.

»Ne dajaj fantu potuhe!« je mr-

mrjal polslišno skozi zobe, vzela posodo in šel pobirat sadje po vrtu.

Peter se je vrnil v hišo. Srečala sta se z ženo.

»Spet si nekam otožen in zamišljen,« ga je nagovorila.

»Saj sem lahko.«

»Zakaj? Kdo te sili?«

»Sama veš; ravno tako kakor jaz, ali pa še bolj?«

»Zaradi očeta?«

»Prav zaradi očeta. Jaz bi rad mir v hiši, on ga ne da. Nobena reč mu ni po volji, obe obgodrnja.«

»Peter, kar potrpi.«

»Dosti sem že potrpel. Če ne bo konca, ne vem, kaj bom storil.«

Kar lepo se premaguj, pa bo prav.«

»Svetovati je lahko, izvrševati nasvete pa težko. Vedno mi očita zapravljanje. In kmetovati mu ne znam in —«

»Pomisli, da je oče vaje kmetovanja, kakor je v navadi v domačem kraju. Zato pa vidi v vsakem napredku zapravljanje in izgubo.«

»Prav težko se že premagujem. Vsaka pesem je le nekaj časa lepa.«

»Peter, kar lepo prijatelji bodimo.«

»Saj smo. — Tebe pa kar videti ne more.«

»Vse bova prenesla, Peter, samo če se bova res rada imela. Zaradi očeta se ne smeva razdreti.«

»Saj se tudi ne bova.«

ložili svoje trdne sklepe glede pogostnega sv. obhajila zapisane na listkih homški Mariji na oltar. Ob tej priliki so dobili vsi od g. misijonarja lepe čudodelne svetinje Marijine, ki jih je nato g. voditelj s prižnice slovesno blagoslovil in imel lep govor o Mariji. — Slovesni sklep duhovnih vaj in skupno sv. obhajilo za fante in dekleta je bilo v nedeljo, 26. novembra zjutraj vprico cele župnije pri farni službi božji s sklepnim govorom in zahvalno pesmijo.

Neizmernih zakladov božje milosti in ljubezni smo bili deležni v teh milostipolnih dneh duhovnih vaj. Hvala večnemu Bogu, hvala izvrstnemu voditelju g. misijonarju Tomažu Tavčarju, ki mu naj bo Bog bogat plačnik!

Se marsikatero drugo zadevo bi morali vzeti v roke, pa je treba vse urediti, da more polagoma priti na vrsto.

Pobožnosti v decembru.

Vse delavnice v decembru imamo rožni-venko pobožnost namesto v oktobru. Vsak dan 1/7 maša med katero se moli rožni-venec, nato pa litanije pred Najsvetejšim z blagoslovom.

Na praznik brezmadežne bo sprejem v dekliško Marijino kongregacijo, za fante pa bo v postu na praznik sv. Jožefa.

Uro molitve imajo 2. nedeljo dekleta, 3. žene, 4. Marijina vrtca. Na šentjanžev dan pobirajo ključarji prispevke za cerkvene sveče. V nedeljo na Silvestrovo popoldne po litanijah zahvala za vse božje dobrote preteklega leta, pa tudi za trpljenje in te-žave da bi nam bile vsem v dušno korist.

ST. GOTARD: Podružna cerkev sv. Mohorja in Fortunata Podzidom je bila letos v notranjščini na novo pobeljena. Prezbi-terij je v gotskem slogu in ima na ometu nekaj starih fresk. Za nje se je zavzel g. konservator dr. Stele in jih dal lepo odkriti in barve oživiti. Rebra na svodu so dobila prvotno barvo, ko se je belež od-

stranil. Ves prezbiterij sedaj prav lično iz- gleda — posebno, ker je v njem glavni oltar v baročnem slogu, ki je še dobro ohran- jen. Ljudsko gibanje v letošnjem letu ni posebno živahno. Rojstev je bilo do 21. no- vembra samo 20, mrličev pa 18. — Nara- stek prebivalstva je neznaten. Poročenih je bilo 5 parov. V splošnem so ljudje letos bolj zdravi kot druga leta. Samo tožijo, da ni denarja, ker ni nobenega pravega za- služka. Tolažijo se pa z upanjem na bolj- še čase — saj jim je znan oni rek, da ni nobena noč tako dolga, da bi dan ne zasijal. Gasilno društvo namerava namesto veselice prirediti dramsko predstavo v cerkveni dvorani — enkrat po božičnih praznikih. Izbrali so si spevoigro »Čevljar-barone«.

Zakonodaja bodi socialna!

(Iz okrožnice Leona XIII.)

55. »Važno pa je za javni in zasebni bla- gor, da so razmere pomirjene, da božje zapovedi in naravne postave vodijo vse dru- žinsko življenje; da se spojnjuje in spoštuje vera; da zasebno in javno cvete neomade- ževano življenje; da se svetu ohrani pravi- ničnost in ne dela sila drug drugemu; da vzrastejo krepki državljani, sposobno, da državo podpirajo in, če potrebno, tudi bra- nijo. Če se torej kdaj zgodi, da grozi kak nemir radi odhoda delavcev ali radi dogo- vorjene opustitve dela, ali da se zrahljajo med proletarci naravne družinske vesti; ali da se dela sila verskemu prepričanju de- lavcev, ker se jim ne nudi dovolj prilike za verske dolžnosti; če preti v delavnicah nevarnost za neomadeževano življenje radi mešanega spola ali od drugih nevarnih dra- žil za greh; ali da gospodarski red delavski stan stiska s krivičnimi bremenali ali ga zatira s pogodbami (pogoji), ki nasprotu-

jejo osebnosti in dostojanstvu človeka; ali se dela škoda zdravju s čezmernim delom in ki ni prilagoden delu in starosti, ob teh prilikah se jasno mora — v določenih mejah — uporabiti moč in veljavnost za- kona. Te meje določuje isti razlog, kateri zahteva pomoč zakonov; da se ne sme več (stvari) podvreči zakonom, in da se ne sme dalje iti, kakor to zahteva ozdravljenje ne- prilik ali odvratanje nevarnosti.«

Zima je že tu

vremenski pre-
roki prerokujejo

hud mraz

Zato nakupite blago
za zimo dokler je se
VELIKA IZBIRA

da vam bo
celo zimo

toplo

v trgovini

Josip Senica, Domžale

podružnica Moste pri Komendi,
vsako nedeljo tudi v Moravčah
v hiši g. Vesela.

Pozno na večer se je vrnil Dobravec v hišo. Pogledal je oba izpod čela in ničesar ni govoril. Mina mu je prine- sla večerjo. Komaj je pokusil, pa jo je že porinil od sebe z opazko: »Tako brozgo pa kar sama jejta.«

Napravil se je k počitku.

Drugi dan je bila nedelja. Peter in Mina sta se že vrnila od službe božje, ko se je oče vzdignil iz svojega ležišča, pojedel zajutrak, ki ni bil več brozga; lakota je vedno najboljša kuharica; nato pa oblekel praznično obleko in je nekam odšel. K sv. maši? Mogoče. Ali samo na izprehod, da se izogne domačim. Kdo ve?

Ko se je vrnil, je sedel Peter pri mizi in urejeval ter pregledoval neke listine.

»Kaj buliš v tiste papirje,« ga je nahnulil. »Kmet bodi, kmet, ne go- spod.«

»Nedelja je danes, oče in v šoli so nas učili: Nedelja — ne delaj.«

»Kaj pa imaš od svojega postopanja.«

»Nič ne postopam. Samo počivam, ker sem človek in tudi počitka potre- ben. In razumem, ker sem katoličan, da si prislužim božjega blagoslova.«

»Denar, denar, fant, ne pa božji blagoslov! Od božjega blagoslova ni- maš kaj v usta dejati.«

»Oboje je potrebno, oče, oboje. In brez enega ni drugega. Ni, da bi ve-

dno samo jedel, kakor vi mislite. Ven- dar pa spremlja božji blagoslov moje delo. Zdrav sem, lahko delam, tudi imam nekaj prihranjenega za stare leta. In še zavarovan sem za slučaj smrti.«

»Ti... pa denar! Denar!«

»Milijonar seveda nisem. Toliko pa bo, da žena in sinček ne bosta berača po moji smrti. In tudi drugi boste po nekaj dobili, kar vas bo še živih.«

»Drugi? Kdo drugi?«

»Vi, mati, pa tudi bratje in sestre.«

»Ali si jim kaj dolžan?«

»Nič. Kakor tudi vam nič.«

»Kdo te je spravil v Ameriko? Kdo te je pa pripeljal do sreče? Kdo?«

»Tisto sem vam že davno povrnil. Srečo mi je pa prinesla tudi dobra in zvesta žena, ne samo vi.«

»Zoper ženo danes nimam nič. In fant« naj tudi dobi, kar mora. Ali oni tam, — tam — tam daleč! Koliko so ti pa oni pripomogli do sreče. Ko- liko? Povej!

»Moja mati, moji bratje in moje se- stre so.«

»Kaj pa je to. Zlahta — raztrgana plahta.«

»Fant, ti si prismojen! Ti ničesar ne veš. Ti zapuščaš onim tam v Ev- ropi. Kako bodo pa dobili? In koliko? Nekaj se bo prijelo sodišča, nekaj banke in domači se bodo skoro pod nosom obrisali za svojo žulje.«

»Nekaj morajo imeti tudi tam za trud in za delo.«

»Nekaj. Pa ne preveč! Fant! Ti z gospodo držiš! Ti si norec!«

»Kako pa naj naredim?«

»Vse zapusti meni, svojemu očetu, potem bom že jaz vsem pošteno izpla- čal, kakor boš naročil. Pa brez stro- škov.«

»Vam?! Ali veste, da me boste pre- živeli?«

»Tiho! Ne veste ne ure ne dneva, pravi sv. pismo. In spoštuj očeta in mater, te uči božja zapoved. Oče je na prvem mestu. »Zapomni si to!«

»Kadar gre za vašo korist, takrat vedno poznate Boga. To je čudno.«

»Molči in tiho bodi! Tudi jaz vem, kaj je bog, ne samo ti.«

»Bom še premislil, kako bom sto- ril.«

»Le premisli. Pa dobro premisli.«

Večkrat sta od tistega dne mešeta- rila oče in sin. Peter se je slednjič naveličal vednega drezanja. Odločil je, da bo oče prejel ves delež zase in za one tam doma in oče naj ga potem po previdnosti razdeli in pošlje v Evropo domačim.

Od tistega časa je zavladal resničen mir na Petrovi farmi. Dobravec ni več režal nad sinom. Mina mu je bila bolj na poti, pa radi Petra je vseeno tudi do nje bil bolj postrežljiv.

(Nadaljevanje na zadnji strani.)

56. »Sveto se morajo čuvati pravice, v komurkoli se nahajajo, in javna oblast mora skrbeti, da posamezni svoje obdrže, s tem, da odvrta in maščuje krivico. Samo, da mora celo v zaščiti pravic zasebnikov predvsem gledati na najnižje in na uboge. Rod bogatim namreč, ki je ograjen s svojimi varstvenimi sredstvi, manj potrebuje javnega varstva; nesrečno ljudstvo, ki nima za varstvo nobenih svojih moči, se najbolj opira na državno zaščito. Radi tega mora država izkazovati posebno varstvo in skrb delavcem, ker se prištevajo k množici siromašnih.«

Država kot taka je dolžna skrbeti za javni blagor s tem, da čuva pravico in red s primernimi zakoni, za vse obveznimi. Ti zakoni morajo biti pravični in socialni. Zakon le tedaj dosega svoj namen, ako služi splošnemu blagru. Da pa dosega ta namen, mora biti v skladu s naravnim in pozitivnim božjim zakonom; ako ne, je zakon krivičen in izgubi svojo obveznost.

Državna oblast ne sme tedaj zahtevati od nikogar kaj npravo oporečnega; ne več, kakor so na splošno ljudje v stanu izvršiti; ne več, kakor je to potrebno za javni blagor. Leon XIII. trdi celo, da državni zakoni ne smejo iti predaleč, ako groze nemiri ali štrajki, razen kar je neobhodno potrebno za javni blagor, sicer bi bili krivični.

Država pa ni dolžna skrbeti samo za pravično zakonodajo, mora skrbeti tudi za socialno zakonodajo. Vsi državljani sodelujejo za splošni blagor, zato naj se ga tudi vsi udeležujejo. Delavski stanovi ustvarjajo premoženje in bogastvo državi s svojim delom, zato država pametno ravna, ako skrbi za delavski stan, kar je tudi njena dolžnost.

Najvažnejši del socialne zakonodaje pa vrši država, ako štiti pravice delavcev in dela, ali z drugo besedo, donos dela, da bo prišel v tiste roke, ki imajo največ zasluge za donos. S tem bi bil pa tudi odstranjen vzrok socialnega nereda in bi socialna zakonodaja napredovala kot bi bilo danes nujno potrebno. Ne bogatin in podjetnik, ampak delavec kot slabeji, toda večjo korist prinašajoč s svojim delom državi, zasluži državnega varstva, kjer ga tudi po pravici pričakuje. Zal, da ga v sedanjih materijalističnih časih ne dobi, ker so navadno državna krmila v rokah mož, katerim se lepi zdijo le milijoni, poštenega dela pa ne znajo ceniti. Odtod tudi nezadovoljnost delavcev, ki se ne morejo sprijazniti z obstoječimi pravnimi razmerami. Vedno pa to ni bilo in tudi ne bo!

Beležka o sportu

Nekateri sportniki razumejo latinsko: »Amicus Plato, sed magis amica veritas.« Z ozirom na sport bi se to reklo: Drag mi je sport, toda resnica o sportu nad vse! Mislim, da smo že v Našem listu svojčas napisali nekaj ostrih na račun sporta. Nekako tako smo rekli: Pretirani propagatorji sporta so le temu pripisovali čudežno moč, ki bo revno človeštvo pripeljal v zlato deželo, ali kakor je nekdo rekel — sportu so ob startu obesili okoli vratu torbo polno najlepših idealov. Toda sedaj, ko prihaja proslavljeni sport do cilja, ko bi se morali kazati že premnogi napovedani uspehi, pa razočarani ugotavljamo, da je med tekom izgubil vse ideale s torbo vred in daje prišel na cilj prazen.

Ali ne verjamete? Prosim.

Ljubljana, 19. novembra. Igra (nogometna) med ljubljanskim Primorjem in belgrajsko Jugoslavijo je bila tako surova, kakor v Ljubljani že dolgo nobena (torej nekoliko manj surovih je bilo že več) ... Vsega obžalovanja je vredno, da so morali z bog izredno surove igre odnesti tri igrače (ranjene) z igrišča, katerih eden bo gotovo več časa ležal v bolnici. Domači izzvani igralci so z gosti takoj na igrišču obračunali po gestu: zob za zob, kar je vse graje vredno ... Če bi se igralci Primorja v kakem drugem kraju države tako obnašali, kakor so se belgrajski gostje v Ljubljani, bi najbrž sploh nihče ne prinesel zdrave kože domov! (Sportni poročevalci pač dobro vedo, kako se razvija življenje na sportnih igriščih.)

Beograd, 26. novembra. (Primorje in Jugoslavija sta igrala tega dne v Beogradu. Poročevalec poroča:) Večina gledalcev (takozvana sportna publika, ki je zelo udeležena pri sportni vzgoji) je najbrž prišla na igrišče z namenom, da se maščuje nad Primorjem. Ko so primorjanski igralci stopili na igrišče so bili pozdravljeni z najrazličnejšimi psovki, žvižganjem in kračinjem: au! J. je ves čas surovo igrala. Pr. je fauliralo trikrat,

J. pa 17 krat! J. se je odlikovala samo v surovi igri. Ko je Primorje po igri vstopilo v avto, ga je občinstvo napadlo s kamenji. Policija itd. Na avtomobilu so razbili vse šipe!

Čez nekaj let bodo sportne rezultate takole beležili: Goli 3:2, ranjeni 12:8, mrtvi 3:1. Toda to še ne bo vse. Ko bodo raziskovali vzroke temu, bodo gotovo rekli: farji so krivi!

Kaj pa torej rečemo mi o sportu? — Tole: Sport je lahko zdrav in škodljiv, dober in slab, gotovo pa ni nikako čudodelno zelišče za težave naših dni. Nič več in nič manj. G.

Dopis

V zadnjem Našem listu ste pisali o lepih naših starih običajih, kar se mi je jako dopadlo. Samo nekaj bi k temu rad pripomnil in priporočil, kar morda ne veste.

V Ljubljani in okolici je lepa starodavna navada, da na sv. večer in vse svete večere, to je k novemu letu in Trem kraljem ob Ave Mariji delj časa slovesno zvoni (pritrkava) po vseh cerkvah, kar je res veselo slišati, ko nam naznanja veseli sveti večer. Posebno ganljivo je, ko te večere ko se sliši to lepo veselo zvonjenje, kadimo okrog naših domov.

To v kamniški dekaniji pogrešamo. Ne vem, zakaj da tu tega ni, saj smo si sosedje. Ker je to nekaj lepega in veselega, bi priporočil, da bi se to vpe-ljalo tako, da bi že te božične večere to imeli.

Z odličnim spoštovanjem N. N. prijatelj in stalni bralec Vašega lista, dne 29. 11. 1933.

Uredniku ni točno znano, kako je z omenjenimi navadami — ali obstojajo v naših krajih ali ne. Zato se mu zdi najboljšo, da ta dopis objavi, prosi pa dopisnika, da se v bodoče nekoliko točneje podpiše. — Urednik.

Vesele

božične

praznike

želi vsem cenjenim
naročnikom in bralcem

„Naš List“

Širite „NAŠ LIST“

Za Miklavža in Božič

so najlepša in najkoristnejša darila

Zajčeve pletenine!

Zato se oglasite pri

CILKI ZAJC v Grobljah, Društveni dom

OTROŠKI KOTIČEK

PISE STRIČEK MATIČEK

Sv. Nikolaj.

Bratec, poglej,
trije grede!
Gre angel naprej,
za njim sv. Nikolaj.

In zdaj — kdo pa zdaj?
Kdo za njima gre?
Ima črne roké,
ima črne nogé,
ima strašne zobé,
ima strašne rogé,
in z verigo rožlja
in z metlo ropotá ...
Na rami pa koš!

Boš priden? Boš? —

Poglej, poglej!
tam trije grede. —
Kako bo lepo,
če priden boš!
Kako bo hudo,
ako ne boš!

SV. MIKLAVŽ.

So dnevi v otroškem koledarju, na katere se otroci že dolgo naprej veselijo in jih nestršno pričakujejo. Eden takih dni je tudi šesti december ali god sv. Miklavža. Koliko dni, koliko tednov, da že mesece naprej mislijo kaj jim bo sv. Miklavž prinesel — ali bo sploh pri njih hodil kaj sv. Miklavž. In čim bolj se bliža ta dan, tem večje je njihovo pričakovanje in tem bujnejše predstave o vseh darovih, ki jih bo prinesel: nove čevlje, sanke, drsalke, toplo kapo, voz, avto, železno lokomotivo, deklicam punčko, medveda, jabolka, rožiče, sladke fige, bombončke, čokolado itd. itd.

Otroci pišejo sv. Miklavžu pisma, izražajo svoje želje, nastavijo na predvečer na okna ali na mizo peharce, krožnike ali celo čevlje in škornje, naj bi jih sv. Miklavž napolnil z darili. Enako bodo storili tudi vsi stričkovi nečaki in nečakinje. Ali bodo vsi obdarovani? Pridni vsi, leni pa ne! Striček želi, naj bi bil letos sv. Miklavž bogat in radodaren do njegovih malih. Striček je že radodaren do njegovih malih. Striček je že poletel na vas mislil. Naredil je celo božjepotno romanje k sv. Miklavžu nad Celjem ko je bil tam na počitnicah in prosil tega dobrega svetnika naj ja ne pozabi na njegove mlade prijatelje in naj vse bogato obdari. Sporučite stričku, kako je kaj pri vas sv. Miklavž nosil. Striček upa, da šibe ne bo noben dobil.

Parkelj.

Parkelj, parkelj, huda zver, v peklu ima svoj kvartir! Včasih pa zapusti pekel in gre po svetu okrog in gleda koga bi požrl in nesel doli v peklenko brezdnjo. Takrat ko sv. Miklavž nosi pridnih otrokom darove, pa hodi za njim parkelj — črn kot črna oglje, z ognjenim jezikom in dolgimi kremplji, z verigo in košem na hrbtu da leže zveže in jih v košu odnese v pekel.

Nad katerimi otroci pa ima parkelj svojo oblast? Nad pridnimi ne. Nad pobožnimi tudi ne. Nad tistimi, ki znajo lepo moliti tudi ne. Samo nad porednimi, lenimi, uma-

zanimi, potuhnjenimi in hudobnimi. Taki pa stričkovi nečaki in nečakinje niso. Zato se parkeljna nič ne boji. Saj znajo vsi lepo moliti. Naredijo znamenje svetega križa in peklenka pošast zbeži in jim nič ne more. Angeljci varuhi pridnih otrok, svoje varovance varujejo, čuvajo in branijo. Otroci bodite vedno taki, da zli duh-parkelj, ne bo imel nikoli oblasti nad vami, ne sedaj ko ste mali, ne pozneje ko boste veliki.

Bela ovratnica.

Jurij je bil priden in pobožen deček. Ves srečen je bil na dan svojega prvega svetega obhajila. Naslednji dan pride svojemu dušnemu pastirju povedat, kaj je ob prvem sv. obhajilu sklenil za celo svoje bodoče življenje. Imel je pa en sklep in sicer tale: »Moj sklep je, da bom belo ovratnico nosil, ki sem jo imel na dan svojega prvega sv. obhajila, do tistega dne, ko bi me zadela nesreča, da bi storil smrten greh.« Duhovnik se zavzame in vzklikne: »Jaz ne prevzamem odgovornosti, da bi ti dovolil ta čuden sklep. Za to je treba poprej materinega dovoljenja.« — A dobri deček je znal materi in duhovniku tako izvrstno prigovarjati in utemeljevati svoj sklep, da sta mu oba dovolila nositi belo ovratnico vsak dan.

Štirinajst dni pozneje se mu predrzne eden njegovih tovarišev zasmehovaje iztrgati belo ovratnico. Zasmehoval ga je, čemu nosi samo belo ovratnico, in nobene druge barve ne. Porednež je bil za svoje dejanje sicer kaznovan, vendar so se taki in podobni napadi še večkrat panavljali. Toda mali Jurij se ni nič zmenil za to, temveč je pogumno vztrajal pri svojem sklepu.

Neki drugi njegov tovariš se ga pa loti od druge strani. Hoče ga z lepo besedo pripraviti do tega, da naj ne bo tako čudaški in naj odloži belo ovratnico in naj nosi tudi kako drugo barvo in ne samo belo. Saj njegovi tovariši tudi tako delajo in naj on sam nikar ne dela vedno izjeme. »Povej mi,« ga nagovori, »zakaj pa nosiš vendar samo belo ovratnico? Kaj takega ne počneja nihče drugi! S tem se samo osmešiš in kdo ve, če se ti ne bo zgodilo še kaj neprijetnega.« — Temu Jurij zaupa svojo skrivnost, pa ga prosi naj nikomur ne pove tega. Drugo jutro so že vsi tovariši vedeli skrivnost o beli ovratnici. Pa nobeden se ga ni upal več dražiti, temveč vsi so ga začeli še bolj ceniti in spoštovati. Vzgljedno pa je bilo tudi njegovo vedenje. Da bi si ohranil nedolžnost, je zahajal vsak teden k sv. spovedi in pogostoma k sv. obhajilu.

Zvest je ostal svojemu sklepu: belo ovratnico je nosil neprestano med šolskim letom in tudi med počitnicami. Še tudi potem, ko je bil akademik na vseučilišču; leta 1870. je napravil zrelostni izpit, zmeraj še z belo ovratnico.

Kmalu potem pride Jurij ob času nemško-francoske vojske h kardelu vojščakov. Kakor je bil popreje vzgled vsem dijakom, tako je bil sedaj vzgled vsem vojakom. Bil je najveselejši med njimi in je znal vse prav veselo zabavati. Tudi pri vojakih je šel vsako nedeljo in vsak praznik k svetemu obhajilu. Belo ovratnico je nosil še vedno pri sebi.

V neki hudi bitki je njegovo krdelo sicer zmagalo, a njega je zadela sovražna krogla in ga smrtno ranila. Vojaški duhovnik prihitel, da bi mu nudil pomoč. »Zahvalim«, pravi Jurij, »pred tremi dnevi sem opravil sveto spoved. Vest mi ničesar ne očita. Bodite tako prijazni in prinesite sveto popotnico. Pa še eno prošnjo imam: Dajte mi iz nahrbtnnika beli trak, rožnivenec in belo ovratnico. To so moji spomini na prvo sv. obhajilo. Prosim, denite mi belo ovratnico okoli vratu.« Ko je potem prav pobožno in zbrano prejel sveto popotnico, je še prosil: »Kadar bom umrl, odvežite mi prosim belo ovratnico, pošljite jo moji materi ter ji pišite v mojem imenu, da moja bela ovratnica ni bila nikoli omadeževana in je sedaj samo oškropljena s krvjo, ki sem jo prelil za svobodo domovine.«

Ugankarji. Reševalci stričkovih ugank postajajo vedno redkejši. Kaj je temu vzrok? Ali so uganke pretežke? Menda ne. Nagrade so tudi lepe. Včasih jih reševalci ne dobijo redno. Striček včasih zaostane z razpošiljanjem. Se bo poboljšal. En vzrok je pa tudi to — kakor se zdi — da niso imena vseh reševalcev objavljena. Temu pa ni striček kriv. Ker rešitve niso prišle ob pravem času, je bilo imena vseh težko objaviti in tako je striček to opustil. Pa se je s tem nekaterim zameril. Zato bo odslej zopet vedno imena reševalcev objavljati — tistih, ki so bili izžrebani in tudi drugih, ki so pravilno uganili. V zadnji uganki je bila ena tiskovna pomota. V tiskarni pravijo da včasih takozvani »tiskarski skrat« nagaja in črke zmeša. Tako je tudi pri zadnji uganki eno črko narobe postavil. Namesto g je pa o postavil. Uganka se glasi:

Le križ nam sveti govori,
da vidmo se nad zvezdami.

Nagrado dobijo: Javoršek Ivan, Moravčec; Beden Julka, Vir; Mihelca Stupica, Podreče.

Uganka

Kaj bo prinesel sv. Miklavž malin stričkovim prijateljem?

$$17 + 18 + 10 + 5 + 15 + 10 + 14 = ?$$

$$5 + 1 + 18 + 10 + 13 + 16 = ?$$

$$13 + 6 + 15 + 10 + 14 = ?$$

$$20 + 10 + 2 + 16 = ?$$

Trem izžrebancem bo striček poslal prvo stvar.

Medved z medom

Skoči, brate, na medveda!

— Pa zakaj? —

Ukradel nam je lonec meda.

— Pa zakaj? —

Lačni so mu medvediči.

— Pa zakaj? —

Prazni so še vsi grmiči.

— Pa zakaj? —

Saj ne upajo si cvesti.

— Pa zakaj? —

Sneg bi utegnil jih zamesti.

— Pa zakaj? —

Burja se čez plan hoboče.

— Pa zakaj? —

Jug je prepoditi noče.

— Pa zakaj? —

Ko pa ni še božja volja!

— Bratec, aj;

božja volja je najbolj.

Naj le jug na burjo mahne

in pomlad na zemljo dahne,

najedo se medvediči:

takrat skočim za medvedom! —
pa mu vzamem lonec z medom! —

(Ciciban.)

Za srečo

»Kam bova pa jutri šla?« je vprašal Dobravec sina na večer tistega dne.

»Za zimo se bo treba pripraviti. Drv je še premalo. In precej daleč so.«

»Bom šel s teboj. Pa zgodaj, kakor smo bili vajeni doma. Ne po ameriškansko!«

»Kadar hočete.«

Odrinila sta res precej zarana na delo, ko še ni bilo ljudi na cesti. Kmalu ju je objel gozdni mrak; vse bolj temačno je bilo kakor zunaj, na farmi.

Dobravec je nekaj zamrmral.

»Kaj bi radi?« je zaprašal Peter navsomoč prijazno.

»O, nič, nič, le kar naprej pojdiva.« Šla sta naprej molče, pogreznjena vsak v svoje misli.

Spet je oče nekaj zagodel sam vase. »Kaj bi pa vendar radi?« se spet oglašil Peter.

»Fant, tebi se meša. Glasove slišiš, kjer jih ni. Kar mirno stopaj naprej.«

»Pa sem vendar dobro slišal vaš glas.«

»Sanjalo se ti je. Zaspan si še. Cel Amerikanec!«

»Prav dobro sem slišal vašo besedo.«

»In si jo tudi razumel?«

»Ne popoinoma. Samo malo sem jo vjel.«

Ti torej veš, kaj sem mislil, ne, kaj sem govoril.«

»Deloma.«

»Če bi bilo že svetlo, bi bil Peter videl, kako je oče hipoma pobledel in spet hipoma zardel. Tako pa te spremembe na njegovem obrazu ni mogel opaziti.

Nato pa vzkliknil: »Tvoja nesreča!« Odjeknil je strel...

»Oče!«

Samo to je kriknil Peter, omahnil je in padel na tla.

Sledilo je še par strellov. Peter se ni ganil. Menda je imel dosti. Malo razburjen mu je položil Dobravec revolver k roki, potem pa plašno odhitel nazaj po gozdu. Plahi pogledi so ven-

dar tudi v njem izdajali Kajnovno kri.

Pribežal je k domu. Tiho, po prstih se je splazil v svojo spalnico. Zaspal je. Ne. Samo delal se je, kakor da bi spal. V resnici je samo mižal. Srce mu je utripalo prenemirno. Sicer je sled za seboj dobro zabrisal. In prijazno razmerje, kakršno je vladalo v zadnjem času med njim in med sinom bo tudi govorilo zanj. Vse bo mislilo, da si je Peter sam končal življenje.

Par ur pozneje.

Trdi, nepoznani koraki gredo mimo hiše. Nepoznani glasovi vprašujejo ženo, če stanuje tukaj John Dobravec.

»Stanuje. Pa ga ni doma.«

»Kje pa je?«

»S sinom sta šla drva pripravljat.«

»Hočemo se prepričati.«

»Kaj pa je? Zakaj pa?«

Kar mirni bodite gospa. Nič hudega. Samo nekaj imamo z njim govoriti.«

Eden stražnikov je iz previdnosti ostal pri ženi in se z njo razgovarjal o malo pomembnih vsakdanjih stvarih.

Znotraj pa se je vršil uradni pogovor Dobravca s stražo.

»Vi ste John Dobravec?«

»Sem, gospodje.«

»Vi imate sina Petra, lastnika te farme?«

»Res je, gospodje. Kaj bi radi od njega.«

»Od njega nič. Samo od vas. Vi ste ustrelili — svojega sina.«

»Gospodje, to ni res! Če se je vstrelil, se je moral sam. Vi se motite, gospodje.«

»Oprostite. Imamo točne podatke. Vse vemo.«

»Pa sem res radoveden, odkod jih imate?«

»Od vašega lastnega sina. Leži v mestu v bolnici. Vse vemo.«

Dobravcu se je zameglilo pred očmi. Kakor v omotici je vstajal in se oblačil. Kakor v omotici je bruhalo iz njega: »Hudiča! Ali ga nisem do smrti!«

»Vidite, zdaj ste se sami izdali.«

»Izdal? Nič izdal. Meša se mi, gospodje, meša se mi. Taka strašna novica! Gospodje, ali bi se vam ne mešalo! Gospodje!«

»Kar mirno boste šli z nami. Pred farmo čaka voz. Potem se bo že vse pojasnilo.«

Dobravec je topo gledal predse in molče stopal sredi straže. Ni mogel verjeti, da bi bil prišel njegov čin tako hitro na dan.

V bolnici sta se sestala s sinom. Prebrali so mu uradni zapisnik, kakor je izpovedal sin. Beseda za besedo je sekala in grizla, kakor pekoča vest, Dobravčevo dušo.

Mrko je gledal na sina.

»Oče, kaj sem vam hudega storil?«

Dobravec je molčal...

»Oče, odpuščam vam, da bo Bog meni in vam odpustil.«

Ganila ga je ta beseda. Zgrudil se je in začel ihteti.

»Moj sin, moj Peter, moj Peter, moj sin! Samo ozdravi, pa bo spet vse dobro! Spet bova prijatelja! Samo tem možem reci, naj me izpuste, naj me izpuste...«

»Prepozno,« je izrekel svojo trdo in mrzlo besedo preiskovalni sodnik.

»Prepozno! Odvedite ga!«

S težkimi koraki je odhajal Dobravec v zapore, kjer se je začelo zadnje in najhujše poglavje, grenek sad brezverstva in nenasitljive pohlepnosti.

(Konec.)

Ali si zavarovan?

Pravilno? - Pri domačem zavodu?

Naša domača slovenska zavarovalnica je VZAJEMNA ZAVAROVALNICA

Zavaruje: požar, vlom, nezgode, zakonito jamstveno dolžnost, zvonove, steklo, avtomobile, vodi vse vrste življenjskih in posmrtninsko zavarovanje »Karitas«.

Pojasnila in nasvete daje

Ivan Lazar

orožn. komandir v p., DOMŽALE

Hranilnica in posojilnica v Kamniku

reg. zadruga z neom. zavezo — v lastni hiši Šutna 22 (blizu postaje)

Sprejema hranilne vloge in jih obrestuje najugodneje.

Vloge, vložene v gotovini po 1. juliju 1932, **izplačuje** na zahtevo vsak čas in v polnem znesku.